

РЕЦЕНЗИЯ

От: **Проф. д-р Димитър Николов Тадаръков**
Научна специалност „Икономика и управление (Моделиране на туристическите комплекси)“
Университет за национално и световно стопанство

Основание за рецензия: заповед № 231 от 16.01.2017 г. на Ректора на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград за назначаване на Научно жури

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ е обявен за нуждите на катедра „Туризъм“ при Частно висше училище „Колеж по туризъм — Благоевград“, съгласно Решение на АС 15.10.2016, в област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.9 „Туризъм“ (Здравословни и безопасни условия на труд в сферата на туризма) за нуждите на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград. Обявата за конкурса е публикувана в Държавен вестник брой 90/15.11.2016 г.

2. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров – преподавател в катедра „Туризъм“ на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград.

3. Биографична справка за кандидата

Гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров е роден на 15 април 1964 г. в гр. София. Завършва ОКС „магистър“, специалност „Медицина“ във Висшия медицински институт – гр. Стара Загора (1993 г.). Придобива **образователна и научна степен „доктор“** след успешно защитен дисертационен труд на тема: „Управление на система за подбор на кандидати за работа в областта на сигурността“ по научно направление

3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“, научна специалност „Организация и управление извън материалното производство (национална сигурност)“.

Гл. ас. д-р Димитър Батуров започва академичната си кариера през 2009 г. в ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград. През 2014 г. е назначен на академична длъжност „главен асистент“ по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ в катедра „Бизнес администрация“. От декември 2016 г. кандидатът е главен асистент в катедра „Туризъм“.

Гл. ас. д-р Димитър Батуров притежава богат професионален опит. В периода 1993-1998 г. заема редица длъжности в Психиатрична болница „Д-р Г. Кисъов“ - гр. Раднево. В периода 1998-2006 г. е психиатър в Център по военна психология и психопрофилактика – Генерален щаб на Българската армия, а от 2006 г. до настоящия момент работи във Военно-медицинска академия в гр. София.

Гл. ас. д-р Димитър Батуров има придобити специализации по специалност „Психиатрия“ (1997 г.) и „Здравен мениджмънт за ръководители на болнични заведения“ (2012 г.).

Професионалната квалификация на кандидата в системата на продължителната квалификация включва:

- УСБАЛНП „Св. Наум“ – София, Специализирана клиника по съдебна психиатрия и съдебна психология – Катедра по психиатрия по следните теми: „Конфликт между принуда и грижа при психиатричния пациент“; „Личностова патология и вмняемост“; „Основни области в съдебно-психиатричната и съдебно-психологичната експертиза“ – научен ръководител доц. Вл. Велинов дм.
- Министерство на отбраната, Център по военна психология и психопрофилактика (ЦВПП) по темите: „Психологичен подбор на кадрови военносслужещи“; „Войникът в период на адаптация към армейската среда“; „Организационно консултиране на военни подразделения“; „Модел на системно ориентирана антикризисна работа“; „Агресивно поведение, като дисфункционален поведенчески модел“; „Концепционален модел на армейското лидерство“ – научен

ръководител – полк. доц. Илия Маринов дм.

- ВМА, Научно приложен център по военномедицинска експертиза, авиационна и морска медицина /НПЦВМЕАММ/ – Централна военномедицинска комисия /ЦВМК/ по темите: „Основи на Военномедицинска експертиза“; „Авиационна психология“; „Психологичен подбор за определяне годността за летателна дейност“; „Медицината на туризма и пътуванията (Travel medicine)“ – научен ръководител полк. проф. д-р Л. Алексиев дм.

Следдипломната квалификация на гл. ас. д-р Димитър Батуров е в МУ – гр. София – Катедра по психиатрия по темите: „Депресии – терапевтични и профилактични проблеми, лекарствени средства“; „Спешни състояния в клиничната и амбулаторна психиатрична практика“; „Афективни разстройства и извънболнична психиатрична помощ“; „Новости в психофармакотерапия“; „Ориентирана към решения краткосрочна терапия“.

Гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров е консултант-психиатър в НЦРРЗ-МЗ. От 1993 г. е член на Българска психиатрична асоциация, на Български лекарски съюз, учредител и председател на управителния съвет на Сдружението на българските съдебни психиатри и психолози, съучредител и член на УС на Българското сдружение по авиационна, морска и космическа медицина и член на национална асоциация „Спасител“.

Гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров владее руски и немски език. Компютърните му умения включват работа с Windows, MS Office, MS Word, MS Excel.

Кариерното развитие на гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров го отличава като учен със задълбочена научноизследователска, преподавателска и експертна работа.

4. Обща характеристика на представените за рецензиране научни трудове

Гл. ас. д-р Димитър Василев Батуров участва в конкурса за „доцент“ с общ брой от 19 публикации в специализирани научни издания, които не повтарят трудовете за придобиване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „главен

асистент“.

Предложените за рецензиране 19 научни трудове с общ брой страници 764 включват:

- **4 монографии** – с общ обем от 647 страници, в т.ч. **2 самостоятелни**, рецензирани от три хабилитирани лица с призната компетентност в съответната научната област (с общ обем от 397 страници) и **2 в съавторство** с равно участие на двамата автори. (Публикации №№ 6, 7, 8, 9).
- **10 научни статии** – 6 самостоятелни и 4 в съавторство. Една от статиите е публикувана на английски език. (Публикации №№ 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20).
- **5 научни доклада** – 3 самостоятелни и 2 в съавторство. (Публикации №№ 12, 21, 22, 23, 24).

Рекапитулация на научните трудове на гл. ас. д-р Димитър Батуров за участие в конкурса за „доцент“

№	Вид публикация	Самостоятелни		В съавторство		Общо	
		брой	стр.	брой	стр.	брой	стр.
	Монографии	2	397	2	250	4	647
	Научни статии	6	42	4	26	10	68
	Научни доклади	3	31	2	18	5	49
	Общо	11	470	8	168	19	764

Висока оценка заслужава основният монографичен труд, с който гл. ас. д-р Димитър Батуров участва в конкурса „Здраве и безопасен труд на работното място в туристическия бранш“, Колеж по туризъм – Благоевград, София, 2016 г., 256 с., трима хабилитирани рецензенти, ISBN 978-954-9497-15-1 (№ 6 от приложените публикации). Монографичният труд систематизира знанията и изискванията към условията на труд. Научната разработка представя актуалните въпроси, които се отнасят до първичните медицински знания и умения, свързани с реакциите на работещите в сферата на туризма при трудова злополука, производствени аварии и терористични актове. Трудът представя изводи и препоръки към туристическия бизнес

за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и е ценен за широката аудитория, обучаващите се и работещите в сферата на туризма.

Редица актуални въпроси се третират в монографията **„Как да реагираме при конфликт и екстремна ситуация“**, Колеж по туризъм – Благоевград, София, 2016 г., 141 с., с трима хабилитирани рецензенти, ISBN 978-954-9497-17-5 (№7 в приложените трудове). Въз основа на задълбочен анализ са дефинирани факторите и процесите на формиране на групата, на индивида в нея и механизмите за ефективно взаимодействие върху груповата сплотеност и колективен морал в подразделенията на хотелския комплекс. Авторът формулира алгоритъма на работа на индивидуално, групово и организационно ниво при конкретно екстремно събитие на територията на хотела.

Изследователската дейност на кандидата е систематизирана в **4 основни тематични направления. Първото направление „Организация на здравословни и безопасни условия на труд в туристическа фирма“** се представя от публикации №№ 6, 10, 19, 20. Най-важните теоретични и научно-приложни резултати от работата по това направление се отнасят до модулното обучение по оказване на първа долекарска помощ при трудова злополука и екстремна ситуация на територията на туристическия комплекс и включват същност, изисквания, контрол, процедури и усвояване на практико-приложни умения за оказване на първа долекарска помощ. Вниманието е фокусирано върху изследователските проучвания за осведомеността на работещите в туристическата индустрия по въпросите, свързани с познаването и спазването на изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

Конкретните резултати от научната работа по **второто направление „Формиране на групови и колективни взаимоотношения в туристическата фирма“** (публикации №№ 7, 24) могат да бъдат дефинирани чрез процеса на управление на кризи в конфликтна среда, екстремна ситуация и терористичен акт на територията на хотелския комплекс. Те се изразяват основно във формирането на практически умения чрез симулативни игри на организационно, групово и индивидуално ниво. Авторът успешно изследва моделите на поведение и алгоритъма на дейностите при оказване на психологическа помощ на територията на хотелския комплекс.

Третото тематично направление „Управление на системи за подбор на

кадри в туризма“ (публикации №№ 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18) включва усъвършенстване подбора на кадри в туристическия бранш, чрез въвеждането на конкретен инструментариум. Акцент е поставен и върху повишаване на сигурността при осъществяване на дейности по осигуряване на безопасни условия на труд в туризма.

Научно-приложните резултати от работата на гл. ас. д-р Димитър Батуров по четвъртото направление „Развитие на нови направления в организацията на туризма – медицински и космически туризъм. Психологически особености на някои народи, посещаващи нашите туристически дестинации“ обхващат същността, стандартите и перспективите на медицинския и космическия туризъм. Наред с тези иновативни въпроси авторът идентифицира психологическите особености на някои народи, които посещават туристическа дестинация България. (Публикации №№ 11, 15, 21, 22, 23).

Съгласно справка на Централна Медицинска Библиотека към Медицински Университет – София гл. ас. д-р Димитър Батуров има установени 18 цитирания.

Представените трудове са на високо научно равнище и осигуряват разпространение на резултатите от проведените изследвания сред академичната общност, държавните институции, работодателите и служителите в туристическата индустрия.

5. Оценка на учебно-преподавателската дейност

През последните пет години гл. ас. Димитър Батуров е титуляр на лекционни курсове по дисциплините „Психология на пътуващите при кризисни ситуации, природни бедствия и тероризъм“, „Медицина, туризъм и сигурност“, „Здравословни и безопасни условия на труд и медицинско застраховане“, „Здравни аспекти в туризма“, „Медицина и туризъм“, „Фирмена сигурност“ и „Стопанска логистика“.

Приложената справка за учебната натовареност показва, че в периода 2012-2017 година, кандидатът има отработени 960 часа.

Гл. ас. Димитър Батуров има богат опит в преподаването на специални учебни дисциплини. Той успешно използва знанията си от практиката в работата си със студентите.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа

В представената за рецензиране продукция на кандидата ясно се открояват редица значими научни и научно-приложни приноси, които могат да се обобщят, както следва:

1. Изследване на човешките взаимоотношения.
2. Оптимизиране на организационно-управленския инструментариум за подобряване на ефективността на труда в сферата на туризма.
3. Представяне на ефективен нормативен механизъм и система, съдържаща инструментариум за идентифициране, справяне и превенция на разглежданите проблеми.
4. Проучване и анализ за осведомеността и спазването от страна на работещите в бранша на Закона за здравословни и безопасни условия на труд.
5. Изработване на инструментариум за усъвършенстване подбора на кадри в туристическия бранш.
6. Осъществен е задълбочен обзор на иновативните направления в туристическата дейност, свързани със здравния и медицинския туризъм.
7. Предложени са конкретни указания, които да се прилагат в медицинския стандарт при подбора на кандидати за космически туризъм по модела на Аерокосмическата медицинска асоциация на САЩ.

Научните и научно-приложните приноси на гл. ас. д-р Димитър Батуров са с висока степен на иновативност и оригиналност, разширяват съществуващата теория в областта на туризма и допринасят за решаването на значими и актуални проблеми в индустрията.

8. Заключение

Кандидатът в конкурса за „доцент“ Димитър Василев Батуров отговаря на задължителните изискванията на ЗРАСРБ и на изискванията от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград. Той притежава професионални достойнства на учен-

изследовател, с безспорни приноси в научната специалност на конкурса.

Изложените в рецензията неоспорими факти ми дават основание с пълна убеденост да гласувам гл. ас. д-р **ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ БАТУРОВ** да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент“, по професионално направление 3.9 „Туризм“ (Здравословни и безопасни условия на труд в сферата на туризма) към ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград.

27.01.2017 г.

София

Рецензент:

/проф. д-р Димитър Тадаръков/

2.45